

STAATSBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.

(N°. 580.) **BESLUIT** van den 5den December 1932,
*houdende aanwijzing van de gezagsgebieden
der stellingcommandanten en der territoriale-
bevelhebbers.*

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER
NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Defensie van
29 November 1932, Geheim Litt. Q¹⁴⁷;

Overwegende, dat het wenschelijk is het sedert herhaaldelijk
gewijzigde Koninklijk besluit van 20 October 1923 (*Staatsblad*
n°. 488), houdende de instructie voor stellingcommandanten en
commandanten van zelfstandige verdedigingswerken of groepen
van verdedigingswerken voor tijd van oorlog of oorlogsgevaar in
te trekken en de aanwijzing van de gezagsgebieden der stelling-
commandanten samen te vatten met die van de gezagsgebieden
der territoriale-bevelhebbers, thans opgenomen in het, sedert
gewijzigde, Koninklijk besluit van 11 December 1926 (*Staats-
blad* n°. 401);

Voorts overwegende, dat het gewenscht is over te gaan tot
instelling van een Commando Zeeland;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. in te trekken de voornoemde Koninklijke besluiten van
20 October 1923 (*Staatsblad* n°. 488) en van 11 December 1926
(*Staatsblad* n°. 401), zooals deze sedert zijn gewijzigd;

2°. te bepalen:

Eenig artikel.

De gezagsgebieden van den Commandant der Vesting Holland,
van den Commandant der Stelling van den Helder, en van den
Commandant in Zeeland, alsmede die van ieder der territoriale-

bevelhebbers omvatten de gedeelten van het grondgebied des Rijks, onderscheidenlijk aangegeven in de bijlagen I tot en met VI van dit besluit.

Onze Minister van Defensie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, den 5den December 1932.

WILHELMINA.

De Minister van Defensie,

L. N. DECKERS.

Uitgegeven den *dertigsten* December 1932.

De Minister van Justitie,

J. DONNER.

Bijlage I,

behoorende bij het Konink-
lijk besluit van 5 December
1932 (Staatsblad No. 580).

DE VESTING HOLLAND.

1°. *Het Noordfront.* (Stelling van Amsterdam).

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland.	Abbekerk. Akersloot. Amsterdam. (a) Andijk. Avenhorn. Barsingerhorn Beemster. Beets. Berkhout. Blokker. Bovenkarspel. Broek in Waterland. Edam. Enkhuizen. Graft. Grootebroek. Heerhugowaard. Hensbroek. Hoogkarspel. Hoogwoud. Hoorn. Ilpendam. Jisp. Katwoude. Koog aan de Zaan. Kwadijk. Landsmeer. Medemblik. Middelie. Midwoud. Monnikendam. Nibbixwoud.	(a) Met uitzondering van het gedeelte deze gemeente, deel uitma- kende van het IJssel- meer.

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland. (vervolg).	Nieuwe Niedorp. Obdam. Oosthuizen. Oostzaan. Opmeer. Opperdoes. Oterleek. Oudendijk. Oude Niedorp. Ouddorp. Purmerend. De Rijp. Scheliinkhoud. Schermerhorn. Sijbekarspel. Spanbroek. Twisk. Uitgeest. (b) Ursem. Venhuizen. Warder. Wervershoof. Westwoud. Westzaan. Wieringerwaard. Wijdenes. Wijdewormer. Winkel. Wognum. Wormer. Wormerveer. Zaandam. Zaandijk. Zuid- en Noord- Schermer. Zwaag.	(b) Het gedeelte, gelegen ten oosten van een lijn, getrokken van de gemeente Wormerveer naar de „Baak” geplaatst op den noordoever van de Stierop, waar deze samenvalt met de Alkmaardermeer.

2°. *Het Oostfront.* (Nieuwe Hollandsche Waterlinie).

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland.	Ankeveen. Blaricum. Bussum. Diemen. 's-Gravenland. Hilversum. Huizen. Kortenhoef. Laren. Muiden (<i>a</i>). Naarden. Nederhorst den Berg. Ouder Amstel. Weesp. Weesperkarspel.	(<i>a</i>) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente, deel uitmakende van het IJsselmeer.
Utrecht.	Abcoude-Baambrugge. Abcoude-Proostdij. Achttienhoven. Amerongen. Amersfoort. Baarn. Benschop. de Bildt. Breukelen-Nijenrode. Breukelen-St. Pieters. Bunnik. Bunschoten. Cothen. Doorn. Driebergen-Rijsenburg. Eemnes. Gouda. Haarzuilens. Harmeien. Hoogland. Houten.	

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Utrecht (<i>vervolg</i>).	IJsselstein. Jaarsveld. Jutphaas. Kamerik. Koekengen. Laagnieuwkoop. Langbroek. Leersum. Leusden. Linschoten. Loenen. Loenersloot. Loosdrecht. Lopik. Maarn. Maarssen. Maarsseveen. Maartensdijk. Montfoort. Nigtevecht. Odijk. Oudenrijn. Renswoude. Rhenen. Ruwiel. Schalkwijk. Snelrewaard. Soest. Stoutenburg. Tienhoven. Tuil en 't Waal. Utrecht. Veenendaal. Veldhuizen. Vleuten. Vreeland. Vreeswijk. Werkhoven. Westbroek. Wijk bij Duurstede. Willeskop. Woudenberg.	

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Utrecht (<i>vervolg</i>).	Zeist. Zuilen.	(b) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente gelegen ten Zuiden van de <i>Maas</i> .
Gelderland.	Ammerzoden. (b)	
	Beesd.	
	Beusichem.	
	Brakel.	
	Buren.	
	Buurmalsen.	
	Culenburg.	
	Deil.	
	Driel.	
	Echteld.	
	Est en Opijnen.	
	Gameren.	
	Geldermalsen.	
	Haatten.	
	Hedel.	
	Herwijnen.	
	Hurwenen.	
	Kerkwijk.	
	Kesteren.	
	Lienden.	
	Maurik.	
	Nederhemert.	
	Ophemert.	
	Poederroijen.	
	Rossum.	
	Tiel.	
	Varik.	
	Vuren.	
	Waardenburg.	
	Wadenhoijen.	
	Zaltbommel.	
	Zoelen.	
	Zuilichem.	
Zuid-Holland.	Ameide.	
	Arkel.	
	Asperen.	
	Everdingen.	
	Giessen-Nieuwkerk.	
	Gorinchem.	

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Zuid-Holland (vervolg).	Hagestein.	(b) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente gelegen ten Zuiden van de <i>Maas</i> .
	Hardinxveld.	
	Hei- en Boeicop.	
	Heukelum.	(c) Alleen het gedeelte dezer gemeente, gelegen beoosten de <i>Kikvorsch Kil</i> en bezuiden de <i>Nieuwe Merwede</i> .
	Hoogblokland.	
	Hoornaar.	
	Kedichem.	
	Leerbroek.	
	Leerdam.	
	Lexmond.	
	Meerkerk.	
	Nieuwland.	
	Noordeloos.	
	Schelluinen.	(d) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente, gelegen ten Zuiden van de <i>Bergsche Maas</i> .
	Schoonrewoerd.	
	Sliedrecht. (c)	
	Tienhoven.	
Noord-Brabant.	Vianen.	(e) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente, gelegen ten Zuiden van den <i>Amer</i> .
	Woerden.	
	Almkerk.	
	Dussen.	
	Eethen. (d)	
	Geertruidenberg. (d)	
	Giessen.	
	Herpt. (b)	
	Heusden. (d)	
	Made en Drim-	
	melen. (e)	
	Op- en Neer-Andel.	
	Raamsdonk. (d)	
	Rijswijk.	
	Sprang-Capelle. (d)	
	Veen.	
	Waalwijk. (d)	
	Waspik. (d)	
	Werkendam.	
	Werken en Sleu-	
	wijk (de).	
	Wijk en Aalburg.	
	Woudrichem.	

3°. *Het Zuidfront.* (Stellingen van 't Hollandsch Diep en het Volkerak en van de Monden der Maas en van het Haringvliet).

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Brabant.	Dinteloord en Prins-land. (a) Fijnaart en Heinin-gen. (a) Hooge- en Lage-Zwaluwe. Klundert. Steenbergen en Kruisland. (a) Willemstad.	(a) Alleen het gedeelte dezer gemeente, gelegen benoorden of bewesten de hoogwaterlijn van den Noord-Brabantschen wal, vormende den zuid- of oostoever van het Volkerak.
Zuid-Holland.	Abbenbroek. Bommel (den). Brielle. Dirksland. Dordrecht. Dubbeldam. Geervliet. Goedereede. (b) Goudswaard. 's-Gravendeel. Heenvliet. Heinenoord. Hekelingen. Hellevoetsluis. Hendrik-Ido-Ambacht. Herkingen. (b) Klaaswaal. Maasdam. Melissant. (b) Middelharnis. Mijnsheerenland. Nieuw-Beijerland. Nieuw-Helvoet. Nieuwe-Tonge. Nieuwenhoorn. Numansdorp. Ooltgensplaat. Oostvoorne.	(b) Met uitzondering van het gedeelte dezer gemeente, gelegen bezuiden of bewesten de hoogwaterlijn der zuidkust van Goeree Overflakkee.

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Zuid-Holland (vervolg).	Oud-Beijerland. Ouddorp. (b) Oude Tonge. (c) Oudendoorn. Papendrecht. Piershil. Puttershoek. Rockanje. Sliedrecht. (d) Sommelsdijk. Spijkenisse. Stad aan 't Haring- vliet. Stellendam. (b) Strijen. Vierpolders. Westmaas. Zuid-Beijerland. Zuidland. Zwartewaal. Zwijndrecht.	(b) Met uitzondering van het gedeelte dezer ge- meente gelegen be- zuiden of bewesten de hoogwaterlijn der zuidkust van Goeree Overflakkee. (c) Met uitzondering van het gedeelte dezer ge- meente, gelegen be- zuiden de hoogwater- lijn van den zuidoever van Goeree en Over- flakkee en bewesten een lijn, in recht zuidelijke richting ge- trokken van de west- punt van den Sluis- polder. (d) Met uitzondering van het gedeelte dezer ge- meente, gelegen be- oosten de <i>Kikvorsch</i> <i>Kil</i> en bezuiden de <i>Nieuwe Merwede</i> .

4°. *Het Westfront.*

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland.	Alkmaar. Assendelft. Bennebroek. Bergen. Beverwijk. Bloemendaal. Broek op Langendijk. Castricum. Egmond aan Zee. Egmond-binnen.	

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland (vervolg).	Haarlem.	(a) Met uitzondering van het gedeelte, gelegen ten oosten van een lijn, getrokken van de noordwestpunt der gemeente Wormerveer naar de „Baak” geplaatst op den noordoever van de Stierop, waar deze samenvalt met de Alkmaardermeer.
	Haarlemmerliede en Spaarnwoude.	
	Haarlemmermeer.	
	Harenkarspel.	
	Heemskerk.	
	Heemstede.	
	Heilo.	
	Koedijk.	
	Krommenie.	
	Limmen.	
	Noord-Scharwoude.	
	Oudkarspel.	
	Schagen.	(b) Alleen het onderdeel der gemeente Rotterdam, gelegen aan den Hoek van Holland.
	Schoorl.	
	St. Maarten.	
	St. Pancras.	
	Uitgeest. (a)	
	Velsen.	
	Warmenhuizen.	
	Wijk aan Zee en Duin.	
	Zandvoort.	
	Zuid-Scharwoude.	
	Zijpe.	
Zuid-Holland.	's-Gravenhage.	
	's-Gravenzande.	
	Hillegom.	
	Katwijk.	
	Leiden.	
	Lisse.	
	Monster.	
	Naaldwijk.	
	Noord wijk.	
	Noordwijkerhout.	
	Oegstgeest.	
	Rijnsburg.	
	Rijswijk.	
	Rotterdam. (b)	
	Rozenburg.	
	Sassenheim.	

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Zuid-Holland (vervolg).	Valkenburg. Veur. Voorburg. Voorhout. Voorschoten. Warmond. Wassenaar. Wateringen.	

5°. *Niet tot een der fronten behoorende.*

A. Te land.

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland.	Aalsmeer. Uithoorn. Urk. Marken. Nieuwer-Amstel.	(a) Alleen het deel Schokland der ge- meente Kampen.
Overijssel.	Kampen. (a)	
Zuid-Holland.	Alle gemeenten, voor zooveel niet bij een der fronten inge- deeld.	
Utrecht.		

B. Te water.

Het territoriaal zeegebied gelegen tusschen de lijn, in recht westelijke richting getrokken van het punt, waar de grens tusschen de gemeenten *Zijpe* en *Callantsoog* de kust ontmoet en de lijn, in recht westelijke richting getrokken van paal 28, gelegen op *Goeree* en *Overflakkee*.

Het gedeelte van het IJsselmeer, gelegen ten oosten en ten zuiden van een lijn, getrokken van het kustlicht van *De Ven* naar den kop van de zuidelijke pier der haven van *Stavoren*.

Bijlage II,

behoorende bij het Koninklijk besluit van 5 December 1932 (Staatsblad No. 580).

DE STELLING VAN DEN HELDER.

A. Te land.

Provincie.	Gemeente.	Opmerkingen.
Noord-Holland.	Anna-Pualowna. Callantsoog. Helder (Den). Terschelling. Texel. Vlieland. Wieringen.	(a) Alleen het deel Rottumeroog der gemeente Warffum.
Friesland.	Ameland. Schiermonnikoog.	
Groningen.	Warffum. (a)	

B. Te water.

Het noordelijk gedeelte van het territoriaal zeegebied van de lijn, in recht westelijke richting getrokken van het punt, waar de grens tusschen de gemeenten *Zijpe* en *Callantsoog* de kust ontmoet.

Bovendien als watergebied het gedeelte van het *IJsselmeer* en de *Wadden*, begrepen tusschen de lijn, getrokken van het kustlicht van *De Ven* naar den kop van de zuidelijke pier der haven van *Stavoren* en de lijn, getrokken in recht noordoostelijke richting van het punt, waar de grens tusschen de gemeenten *Uithuizermeeden* en *'t Zandt* de kust ontmoet.

Bijlage III,

**behoorende bij het Konink-
lijk besluit van 5 December
1932 (Staatsblad No. 580).**

HET COMMANDO ZEELAND.

De provincie *Zeeland*; daarenboven het niet tot de Vesting Holland behorende gedeelte van *Zuid-Holland*, alsmede het territoriaal zeegebied, gelegen ten zuiden van de lijn, in recht westelijke richting getrokken van paal 28, gelegen op *Goeree* en *Overflakkee*.

Bijlage IV,

**behoorende bij het Konink-
lijk besluit van 5 December
1932 (Staatsblad No. 580).**

**HET GEZAGSGEBIED VAN DEN „TERRITORIALE-
BEVELHEBBER IN FRIESLAND, ENZ.”**

A. Te land.

De provinciën *Friesland* en *Groningen*, voor zoover gelegen op den vasten wal, en *Drenthe*.

B. Te water.

Het gedeelte van de *Wadden*, de *Eems* en den *Dollard*, gelegen ten zuiden van de lijn, getrokken in recht noordoostelijke richting van het punt af, waar de grens tusschen de gemeenten *Uithuizermeeden* en *'t Zandt* de kust ontmoet.

Bijlage V,

**behoorende bij het Konink-
lijk besluit van 5 December
1932 (Staatsblad No. 580).**

**HET GEZAGSGEBIED VAN DEN TERRITORIALE-
BEVELHEBBER IN OVERIJSEL, ENZ.”**

De provincie *Overijssel*, met uitzondering van het eiland *Schokland* en het tot de provincie behorende watergebied van het *IJsselmeer*, alsmede de provincie *Gelderland*, ten noorden van de zuidelijke oevers van den *Bovenrijn* (voor een deel ook wel „*Bijlandsche Kanaal*” geheeten) en van de *Waal*, voor zoo-
ver betreft het gebied, niet behorende tot de Vesting Holland.

Bijlage VI,

**behoorende bij het Konink-
lijk besluit van 5 December
1932 (Staatsblad No. 580).**

**HET GEZAGSGEBIED VAN DEN TERRITORIALE-
BEVELHEBBER IN NOORD-BRABANT, ENZ.”**

De provincie *Gelderland* ten zuiden van den *Bovenrijn* (voor een deel ook wel „*Bijlandsche Kanaal*” geheeten) en van de *Waal*; voorts de provincie *Noord-Brabant* met uitzondering van het gebied, behorende tot de Vesting *Holland*, alsmede de provincie *Limburg*.